Liikenne- ja viestintävaliokunta

HE 49/2016

Hallituksen esityksen perustelutekstissä virheellistä tietoa

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi maantielain ja ratalain muuttamisesta sekä eräiksi niihin liittyviksi laeiksi sisältää virheellistä tietoa postinjakelun sääntelystä. Esityksen yleisperusteluissa on todettu (s. 10 - 11), ettei postilaatikoita olisi mahdollista sijoittaa maanteiden tiealueelle ja siksi olisi tarpeetonta säätää postilaatikoiden sijoitusmenettelystä.

Virheellinen tieto kursivoituna:

> ”Maantielain säännökseen tiealueeseen kohdistuvasta työstä sekä rakenteiden, rakennelmien ja laitteiden sijoittamisesta tiealueelle esitettiin lausunnoissa lisättäväksi poikkeus lupavelvollisuudesta tilapäisten ilmoitusten lisäksi myös postin keräilyssä ja jakelussa tarvittavien laitteiden tai vähäisten rakennelmien sijoittamiseen tiealueelle. Postilain (415/2011) 45 §:n 3 momentissa mahdollistetaan jo nyt postin keräilyssä ja jakelussa tarvittavien laitteiden tai vähäisten rakennelmien sijoittaminen maantien suoja- ja näkemäalueelle ilman lupavaatimusta. Säännös on maantielain säännösten mukainen. Postilaatikkojen sijoittelusta on annettu myös Viestintäviraston määräys 61/2011, *joka ei mahdollista postilaatikon sijoittamista tiealueelle*. Näiden säännösten nojalla pystytään nykytilassakin löytämään liikenneturvallisuuden ja asiakkaan kannalta tyydyttävä ratkaisu postilaatikon sijainnille. *Maantiellä nopeusrajoitus on 60, 80, 100 tai 120 km/h, joten tiealueelle ei lähtökohtaisesti ole turvallista sijoittaa postilaatikkoa.* Jatkovalmistelussa on siten todettu, että postin keräilyssä ja jakelussa tarvittavien laitteiden sijoittaminen ilman lupaa suoja- ja näkemäalueille on jo nyt mahdollista *ja että maantien tiealueelle sijoittaminen voisi vaarantaa liikenneturvallisuuden*. Näillä perusteilla on päädytty pidättäytymään postin keräilyssä ja jakelussa tarvittavia laitteita koskevan poikkeuksen lisäämisestä maantielain tiealuetta koskevaan säännökseen.”

Tiealue ja suoja-alue ovat osittain päällekkäisiä termejä. Tiealueeseen kuuluu mm. piennar sekä levähdysalueet, pysäköintipaikka ja -alue, joukkoliikennettä ja sen käyttöä palveleva alue sekä levähdys-, varasto- ja kuormausalue. Tiealue, jonka rajoja ei ole kiinteistötoimituksessa määrätty, ulottuu *kahden metrin* etäisyydelle ojan tai, missä ojaa ei ole, tieluiskan tai -leikkauksen ulkosyrjästä. Suoja-alue puolestaan ulottuu *20 metrin etäisyydelle* maantien ajoradan tai, jos ajoratoja on useampia, lähimmän *ajoradan keskilinjasta*.

Posti Oy
Lakiasiat

Ilona Rintanen
lakimies

PL 1
00011 Posti

ilona.rintanen@posti.com

Kotipaikka: Helsinki
Y-tunnus: 0109357-9
www.posti.fi

18.4.2016

Postilaatikot on sijoitettu vakiintuneesti jo vuosikymmeniä maanteiden varsille noin puolen metrin päähän tien ja piennaralueen välisestä reunasta. Mahdollisuuksien mukaan pyritään hyödyntämään pysähtymiseen sopivia levennyksiä, kuten esimerkiksi linja-autopysäkkejä. Nämä alueet ovat sekä tiealuetta että suoja-aluetta. Sijoittamisen edellytyksenä on, että se ei saa aiheuttaa tarpeetonta vaaraa liikenteelle tai olennaista haittaa tienpidolle. Suomen hajaasutusalueiden postilaatikot ovat jo pitkään sijainneet valtaosin maanteiden varsilla, eikä tämä ole aiheuttanut tarpeetonta vaaraa liikenteelle. Käytäntöä ei ole tarve muuttaa.

Postilaatikoiden sijoittelu perustuu postilakiin ja sen nojalla annettuun Viestintäviraston määräykseen postilaatikoiden sijoittelusta (61/2011). Määräyksen 5 § osoittaa, että postilaatikon sijoittaminen maantien varteen on mahdollista aina 100 km/h nopeusrajoitusalueelle asti. Alueen nopeusrajoitus määrittää, kuinka pitkä näkemäalue on varattava postilaatikolta takaa tulevalle ajoneuvolle. Määräyksen 4 § 2 momentissa on säädetty laatikon sijoituspaikasta yleisesti. Postilaatikko on sijoitettava vähintään puolen metrin etäisyydelle jalkakäytävän, ajoradan piennaralueen tai levennyksen ulkoreunasta siten, että postilaatikon täyttöaukko on noin metrin korkeudella tien pinnasta ja mahdollisuuksien mukaan siten, että lähetykset voidaan jakaa suoraan postinjakeluautosta. Sijoituspaikkoja on tarkennettu kuvaliitteessä. Käytännössä jakelu suoraan autosta on liikenne- ja työturvallisuuden kannalta paras ratkaisu ja siksi laatikot sijaitseva noin puolen metrin etäisyydellä ajoradan reunasta.

Mikäli postilaatikoita ei voisi sijoittaa lainkaan tiealueelle, postilaatikot pitäisi siis hallituksen esityksen perustelujen mukaan sijoittaa kahden metrin päähän ojan tai tieluiskan tai -leikkauksen ulkosyrjästä. Tämä johtaisi käytännössä mahdottomaan tilanteeseen niin postinjakelun kuin postinsaajienkin kannalta.

Nykyiset Viestintäviraston määräykset perustuvat 1990-luvulla silloisen Telehallintokeskuksen johdolla eri viranomaisten ja Postin kanssa yhdessä neuvoteltuihin periaatteisiin ja ilmentävät jo sitä ennen vallinnutta käytäntöä. Liikenne- ja viestintäministeriö on vahvistanut Postille, että hallituksen esitykseen 49/2016 on väärinkäsityksestä tullut virheellinen kirjaus ja tavoitteena ei ole ollut muuttaa vallitsevaa käytäntöä. Posti esittää, että valiokunta kirjaisi mietintöönsä lausuman, jossa todetaan, että postilaki mahdollistaa postilaatikoiden sijoittamisen tiealueelle eikä maantielain muutoksella ole tarkoitus muuttaa vallitsevaa tilaa postinjakelussa tarvittavien laitteiden ja rakennelmien sijoittelussa.

Posti Oy

Ilona Rintanen
lakimies

Liitteet Viestintäviraston määräys 61/2011 ja perustelumuistio

Posti Oy
Lakiasiat

Ilona Rintanen
lakimies

PL 1
00011 Posti

ilona.rintanen@posti.com

Kotipaikka: Helsinki
Y-tunnus: 0109357-9
www.posti.fi